

LEGE Nr. 213 din 17 noiembrie 1998
privind proprietatea publica si regimul juridic al acesteia

EMITENT: PARLAMENTUL

PUBLICATA ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 448 din 24 noiembrie 1998

Parlamentul României adopta prezenta lege.

CAP. 1

Dispozitii generale

ART. 1

Dreptul de proprietate publica apartine statului sau unitatilor administrativ-teritoriale, asupra bunurilor care, potrivit legii sau prin natura lor, sunt de uz sau de interes public.

ART. 2

Statul sau unitatile administrativ-teritoriale exercita posesia, folosinta si dispozitia asupra bunurilor care alcatuiesc domeniul public, în limitele si în conditiile legii.

ART. 3

(1) Domeniul public este alcatuit din bunurile prevazute la art. 135 alin. (4) din Constitutie, din cele stabilite în anexa care face parte integranta din prezenta lege si din orice alte bunuri care, potrivit legii sau prin natura lor, sunt de uz sau de interes public si sunt dobândite de stat sau de unitatile administrativ-teritoriale prin modurile prevazute de lege.

(2) Domeniul public al statului este alcatuit din bunurile prevazute la art. 135 alin. (4) din Constitutie, din cele prevazute la pct. I din anexa, precum si din alte bunuri de uz sau de interes public national, declarate ca atare prin lege.

(3) Domeniul public al judetelor este alcatuit din bunurile prevazute la pct. II din anexa si din alte bunuri de uz sau de interes public judetean, declarate ca atare prin hotarâre a consiliului judetean, daca nu sunt declarate prin lege bunuri de uz sau de interes public national.

(4) Domeniul public al comunelor, al oraselor si al municipiilor este alcatuit din bunurile prevazute la pct. III din anexa si din alte bunuri de uz sau de interes public local, declarate ca atare prin hotarâre a consiliului local, daca nu sunt declarate prin lege bunuri de uz sau de interes public national ori judetean.

ART. 4

Domeniul privat al statului sau al unitatilor administrativ-teritoriale este alcatuit din bunuri aflate în proprietatea lor si care nu fac parte din domeniul public. Asupra acestor bunuri statul sau unitatile administrativ-teritoriale au drept de proprietate privata.

ART. 5

(1) Regimul juridic al dreptului de proprietate publica este reglementat de prezenta lege, daca prin legi organice speciale nu se dispune altfel.

(2) Dreptul de proprietate privata al statului sau al unitatilor administrativ-teritoriale asupra bunurilor din domeniul privat este supus regimului juridic de drept comun, daca legea nu dispune altfel.

ART. 6

(1) Fac parte din domeniul public sau privat al statului sau al unitatilor administrativ-teritoriale si bunurile dobândite de stat în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, daca au intrat în proprietatea statului în temeiul unui titlu valabil, cu respectarea Constitutiei, a tratatelor internationale la care România era parte si a legilor în vigoare la data preluarii lor de catre stat.

(2) Bunurile preluate de stat fara un titlu valabil, inclusiv cele obtinute prin viciera consimtamântului, pot fi revendicate de fostii proprietari sau de succesorii acestora, daca nu fac obiectul unor legi speciale de reparatie.

(3) Instantele judecatoresti sunt competente sa stabileasca valabilitatea titlului.

CAP. 2

Regimul juridic al proprietatii publice

ART. 7

Dreptul de proprietate publica se dobândește:

- a) pe cale naturala;
- b) prin achizitii publice efectuate în conditiile legii;
- c) prin expropriere pentru cauza de utilitate publica;
- d) prin acte de donatie sau legate acceptate de Guvern, de consiliul judetean sau de consiliul local, dupa caz, daca bunul în cauza intra în domeniul public;
- e) prin trecerea unor bunuri din domeniul privat al statului sau al unitatilor administrativ-teritoriale în domeniul public al acestora, pentru cauza de utilitate publica;
- f) prin alte moduri prevazute de lege.

ART. 8

(1) Trecerea bunurilor din domeniul privat al statului sau al unitatilor administrativ-teritoriale în domeniul public al acestora, potrivit art. 7 lit. e), se face, dupa caz, prin hotarâre a Guvernului, a consiliului judetean, respectiv a Consiliului General al Municipiului Bucuresti ori a consiliului local.

(2) Hotarârea de trecere a bunurilor poate fi atacata, în conditiile legii, la instanta de contencios administrativ competenta în a carei raza teritoriala se afla bunul.

(3) Trecerea în domeniul public a unor bunuri din patrimoniul societatilor comerciale, la care statul sau o unitate administrativ-teritoriala este actionar, se poate

face numai cu plata si cu acordul adunarii generale a actionarilor societatii comerciale respective. În lipsa acordului mentionat, bunurile societatii comerciale respective pot fi trecute în domeniul public numai prin procedura exproprierei pentru cauza de utilitate publica si dupa o justa si prealabila despagubire.

ART. 9

(1) Trecerea unui bun din domeniul public al statului în domeniul public al unei unitati administrativ-teritoriale se face la cererea consiliului judetean, respectiv a Consiliului General al Municipiului Bucuresti sau a consiliului local, dupa caz, prin hotarâre a Guvernului.

(2) Trecerea unui bun din domeniul public al unei unitati administrativ-teritoriale în domeniul public al statului se face, la cererea Guvernului, prin hotarâre a consiliului judetean, respectiv a Consiliului General al Municipiului Bucuresti sau a consiliului local.

ART. 10

(1) Dreptul de proprietate publica înceteaza, daca bunul a pierit ori a fost trecut în domeniul privat.

(2) Trecerea din domeniul public în domeniul privat se face, dupa caz, prin hotarâre a Guvernului, a consiliului judetean, respectiv a Consiliului General al Municipiului Bucuresti sau a consiliului local, daca prin Constitutie sau prin lege nu se dispune altfel.

(3) Hotarârea de trecere a bunului în domeniul privat poate fi atacata în conditiile art. 8 alin. (2).

ART. 11

(1) Bunurile din domeniul public sunt inalienabile, insesizabile si imprescriptibile, dupa cum urmeaza:

a) nu pot fi înstrainate; ele pot fi date numai în administrare, concesionate sau închiriate, în conditiile legii;

b) nu pot fi supuse executarii silite si asupra lor nu se pot constitui garantii reale;

c) nu pot fi dobândite de catre alte persoane prin uzucapiune sau prin efectul posesiei de buna-credinta asupra bunurilor mobile.

(2) Actele juridice încheiate cu încalcare a prevederilor alin. (1) privind regimul juridic al bunurilor din domeniul public sunt lovite de nulitate absoluta.

ART. 12

(1) Bunurile din domeniul public pot fi date, dupa caz, în administrarea regiilor autonome, a prefecturilor, a autoritatilor administratiei publice centrale si locale, a altor institutii publice de interes national, judetean sau local.

(2) Darea în administrare se realizeaza, dupa caz, prin hotarâre a Guvernului sau a consiliului judetean, respectiv a Consiliului General al Municipiului Bucuresti sau a consiliului local.

(3) Titularul dreptului de administrare poate sa poseze, sa foloseasca bunul si sa dispuna de acesta, în conditiile actului prin care i-a fost dat bunul în administrare. Dreptul de administrare va putea fi revocat numai daca titularul sau nu-si exercita drepturile si nu-si executa obligatiile nascute din actul de transmitere.

(4) În litigiile privitoare la dreptul de administrare, în instanta titularul acestui drept va sta în nume propriu. În litigiile referitoare la dreptul de proprietate asupra bunului, titularul dreptului de administrare are obligatia sa arate instantei cine este titularul dreptului de proprietate, potrivit prevederilor Codului de procedura civila. Titularul dreptului de administrare raspunde, în conditiile legii, pentru prejudiciile cauzate ca urmare a neîndeplinirii acestei obligatii. De asemenea, neîndeplinirea acestei obligatii poate atrage revocarea dreptului de administrare.

(5) În litigiile prevazute la alin. (4), statul este reprezentat de Ministerul Finantelor, iar unitatile administrativ-teritoriale, de catre consiliile judetene, de Consiliul General al Municipiului Bucuresti sau de consiliile locale, care dau mandat scris, în fiecare caz, presedintelui consiliului judetean sau primarului. Acesta poate desemna un alt functionar de stat sau un avocat care sa-l reprezinte în fata instantei.

(6) Dispozitiile alin. (4) si (5) sunt aplicabile si în litigiile privitoare la dreptul de concesiune, închiriere sau la dreptul de proprietate asupra bunurilor concesionate sau închiriate.

ART. 13

(1) Servitutile asupra bunurilor din domeniul public sunt valabile numai în masura în care aceste servituti sunt compatibile cu uzul sau interesul public caruia îi sunt destinate bunurile afectate.

(2) Servitutile valabil constituite anterior intrarii bunului în domeniul public se mentin în conditiile prevazute la alin. (1).

ART. 14

(1) Închirierea bunurilor proprietate publica a statului sau a unitatilor administrativ-teritoriale se aproba, dupa caz, prin hotarâre a Guvernului, a consiliului judetean, a Consiliului General al Municipiului Bucuresti sau a consiliului local, iar contractul de închiriere va cuprinde clauze de natura sa asigure exploatarea bunului închiriat, potrivit specificului acestuia.

(2) Contractul de închiriere se poate încheia, dupa caz, cu orice persoana fizica sau juridica, româna sau straina, de catre titularul dreptului de proprietate sau de administrare.

ART. 15

Concesionarea sau închirierea bunurilor proprietate publica se face prin licitatie publica, în conditiile legii.

ART. 16

(1) Sumele încasate din închirierea sau din concesionarea bunurilor proprietate publica se fac, dupa caz, venit la bugetul de stat sau la bugetele locale.

(2) În cazul în care contractul de închiriere se încheie de către titularul dreptului de administrare, acesta are dreptul să încaseze din chirie o cota-parte între 20 - 50%, stabilită, după caz, prin hotărâre a Guvernului, a consiliului județean, a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local prin care s-a aprobat închirierea.

ART. 17

Statul și unitățile administrativ-teritoriale pot da imobile din patrimoniul lor, în folosință gratuită, pe termen limitat, persoanelor juridice fără scop lucrativ, care desfășoară activitate de binefacere sau de utilitate publică, ori serviciilor publice.

CAP. 3

Dispoziții finale

ART. 18

Evidența contabil-financiară a bunurilor care alcatuiesc domeniul public al statului și al unităților administrativ-teritoriale se ține distinct în contabilitate, potrivit normelor metodologice elaborate de Ministerul Finanțelor și aprobate prin hotărâre a Guvernului.

ART. 19

(1) Inventarul bunurilor din domeniul public se întocmește în termen de 9 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) În termen de 45 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Departamentul pentru Administrație Publică Locală va elabora, pe baza propunerilor consiliilor județene, ale Consiliului General al Municipiului București sau ale consiliilor locale, după caz, normele tehnice pentru întocmirea inventarului, pe care le va supune spre aprobare Guvernului.

ART. 20

(1) Inventarul bunurilor din domeniul public al statului se întocmește, după caz, de ministere, de celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, precum și de autoritățile publice centrale care au în administrare asemenea bunuri.

(2) Centralizarea inventarului menționat la alin. (1) se realizează de către Ministerul Finanțelor și se supune spre aprobare Guvernului.

ART. 21

(1) Inventarul bunurilor care alcatuiesc domeniul public al unităților administrativ-teritoriale se întocmește, după caz, de comisii special constituite, conduse de președinții consiliilor județene, respectiv de primarul general al municipiului București sau de primari.

(2) Inventarele întocmite potrivit prevederilor alin. (1) se însușesc, după caz, de consiliile județene, de Consiliul General al Municipiului București sau de consiliile locale.

(3) Inventarele astfel însusite se centralizeaza de consiliul judetean, respectiv de Consiliul General al Municipiului Bucuresti, si se trimit Guvernului, pentru ca, prin hotarâre, sa se ateste apartenenta bunurilor la domeniul public judetean sau de interes local.

ART. 22

Ministerele, celelalte organe de specialitate ale administratiei publice centrale, autoritatile publice centrale, consiliile judetene, Consiliul General al Municipiului Bucuresti si consiliile locale, dupa caz, sunt obligate sa faca înregistrarea operatiunilor de modificare a regimului juridic al bunurilor din domeniul public al statului sau al unitatilor administrativ-teritoriale.

ART. 23

Litigiile cu privire la delimitarea domeniului public al statului, judetelor, comunelor, oraselor sau al municipiilor sunt de competenta instantelor de contencios administrativ.

ART. 24

În termen de 30 de zile de la data publicarii prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Ministerul Finantelor va elabora normele metodologice prevazute la art. 18, pe care le va supune spre aprobare Guvernului.

ART. 25

În acceptiunea prezentei legi, prin sintagma domeniu public, cuprinsa în art. 477 din Codul civil, se înțelege domeniul privat al statului sau al unitatilor administrativ-teritoriale, dupa caz.

ART. 26

În termen de 6 luni de la data intrarii în vigoare a prezentei legi, Guvernul va elabora un proiect de lege privind restituirea în natura sau în echivalent a imobilelor preluate în mod abuziv de stat în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989.

ART. 27

Prezenta lege intra în vigoare la 60 de zile de la data publicarii ei în Monitorul Oficial al României. Pe aceeasi data se abroga orice dispozitie contrara.

Aceasta lege a fost adoptata de Senat în sedinta din 14 septembrie 1998, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constitutia României.

p. PRESEDINTELE SENATULUI,
ULM SPINEANU

Aceasta lege a fost adoptata de Camera Deputatilor în sedinta din 14 septembrie 1998, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constitutia României.

p. PRESEDINTELE CAMEREI DEPUTATILOR,

ANDREI CHILIMAN

ANEXA 1

LISTA

cuprinzând unele bunuri care alcatuiesc domeniul public al statului si al unitatilor administrativ-teritoriale*)

*) Enumerarea din prezenta anexa are un caracter exemplificativ.

I. Domeniul public al statului este alcatuit din urmatoarele bunuri:

1. bogatiile de orice natura ale subsolului, în stare de zacamânt;
2. spatiul aerian;
3. apele de suprafata, cu albiile lor minore, malurile si cuvetele lacurilor, apele subterane, apele maritime interioare, faleza si plaja marii, cu bogatiile lor naturale si cu potentialul energetic valorificabil, marea teritoriala si fundul apelor maritime, caile navigabile interioare;
4. padurile si terenurile destinate împaduririi, cele care servesc nevoilor de cultura, de productie ori de administratie silvica, iazurile, albiile pâraielor, precum si terenurile neproductive incluse în amenajamentele silvice, care fac parte din fondul forestier national si nu sunt proprietate privata;
5. terenurile care au apartinut domeniului public al statului înainte de 6 martie 1945; terenurile obtinute prin lucrari de îndiguiri, de desecari si de combatere a eroziunii solului; terenurile institutelor si statiunilor de cercetari stiintifice si ale unitatilor de învățământ agricol si silvic, destinate cercetarii si producerii de seminte si de material saditor din categoriile biologice si de animale de rasa;
6. parcurile nationale;
7. rezervatiile naturale si monumentele naturii;
8. patrimoniul natural al Rezervatiei Biosferei "Delta Dunarii";
9. resursele naturale ale zonei economice si ale platoului continental, împreuna cu platoul continental;
10. infrastructura cailor ferate, inclusiv tunelele si lucrarile de arta;
11. tunelele si casetele de metrou, precum si instalatiile aferente acestuia;
12. drumurile nationale - autostrazi, drumuri expres, drumuri nationale europene, principale, secundare;
13. canalele navigabile, cuvetele canalului, constructiile hidrotehnice aferente canalului, ecluzele, apararile si consolidarile de maluri si de taluzuri, zonele de siguranta de pe malurile canalului, drumurile de acces si teritoriile pe care sunt realizate acestea;
14. retelele de transport al energiei electrice;

15. spectre de frecventa si retelele de transport si de distributie de telecomunicatii;
16. canalele magistrale si retelele de distributie pentru irigatii, cu prizele aferente;
17. conductele de transport al titeiului, al produselor petroliere si al gazelor naturale;
18. lacurile de acumulare si barajele acestora, în cazul în care activitatea de productie a energiei electrice este racordata la sistemul energetic national, sau cele cu transe pentru atenuarea undelor de viitura;
19. digurile de aparare împotriva inundatiilor;
20. lucrarile de regularizare a cursurilor de ape;
21. cantoanele hidrotehnice, statiile hidrologice, meteorologice si de calitate a apelor;
22. porturile maritime si fluviale, civile si militare - terenurile pe care sunt situate acestea, diguri, cheiuri, pereuri si alte constructii hidrotehnice pentru acostarea navelor si pentru alte activitati din navigatia civila, bazine, acvatorii si senale de acces, drumuri tehnologice în porturi, monumente istorice aflate în porturi, cheiuri si pereuri situate pe malul cailor navigabile, în afara incintelor portuare destinate activitatilor de navigatie;
23. terenurile destinate exclusiv instructiei militare;
24. pichetele de graniceri si fortificatiile de aparare a tarii;
25. pistele de decolare, aterizare, caile de rulare si platformele pentru îmbarcare-debarcare situate pe acestea si terenurile pe care sunt amplasate;
26. statuile si monumentele declarate de interes public national;
27. ansamblurile si siturile istorice si arheologice;
28. muzeele, colectiile de arta declarate de interes public national;
29. terenurile si cladirile în care își desfășoara activitatea: Parlamentul, Presedintele, Guvernul, ministerele si celelalte organe de specialitate ale administratiei publice centrale si institutiile publice subordonate acestora; instantele judecatoresti si parchetele de pe lângă acestea; unitati ale Ministerului Apararii Nationale si ale Ministerului de Interne, ale serviciilor publice de informatii, precum si cele ale Directiei generale a penitenciarelor; serviciile publice descentralizate ale ministerelor si ale celorlalte organe de specialitate ale administratiei publice centrale, precum si prefecturile, cu exceptia celor dobândite din venituri proprii extrabugetare, care constituie proprietatea privata a acestora.

II. Domeniul public judetean este alcatuit din urmatoarele bunuri:

1. drumurile judetene;
2. terenurile si cladirile în care își desfășoara activitatea consiliul judetean si aparatul propriu al acestuia, precum si institutiile publice de interes judetean, cum sunt: biblioteci, muzee, spitale judetene si alte asemenea bunuri, daca nu au fost declarate de uz sau interes public national sau local;

3. rețelele de alimentare cu apă realizate în sistem zonal sau microzonal, precum și stațiile de tratare cu instalațiile, construcțiile și terenurile aferente acestora.

III. Domeniul public local al comunelor, orașelor și municipiilor este alcătuit din următoarele bunuri:

1. drumurile comunale, vicinale și strazile;
2. pietele publice, comerciale, târgurile, oboarele și parcurile publice, precum și zonele de agrement;
3. lacurile și plajele care nu sunt declarate de interes public național sau județean;
4. rețelele de alimentare cu apă, canalizare, termoficare, gaze, stațiile de tratare și epurare a apelor uzate, cu instalațiile, construcțiile și terenurile aferente;
5. terenurile și clădirile în care își desfășoară activitatea consiliul local și primăria, precum și instituțiile publice de interes local, cum sunt: teatrele, bibliotecile, muzeele, spitalele, policlinicile și altele asemenea;
6. locuințele sociale;
7. statuile și monumentele, dacă nu au fost declarate de interes public național;
8. bogățiile de orice natură ale subsolului, în stare de zăcământ, dacă nu au fost declarate de interes public național;
9. terenurile cu destinație forestieră, dacă nu fac parte din domeniul privat al statului și dacă nu sunt proprietatea persoanelor fizice ori a persoanelor juridice de drept privat;
10. cimitirele orașenești și comunale.
